

Лекції з питань запобігання і виявлення корупції

місце проведення: м. Чернігів,
проспект Миру, 217, конференцзал
дата проведення: 01.03.2021

Тема лекції: «Заходи з мінімізації корупційних ризиків»

Заходи з мінімізації корупційних ризиків можна умовно розділити на індивідуальні заходи (у фінансовій і нефінансовій сферах) та колективні заходи.

Індивідуальні заходи Юридичної особи

Заходи у фінансовій сфері можуть, зокрема, включати:

1) поділ обов'язків (наприклад, щоб одна і та ж особа не могла ініціювати й ухвалювати рішення щодо здійснення певного платежу або укладення певного правочину);

2) встановлення відповідних ієрархічних рівнів повноважень для схвалення операцій чи прийняття управлінських рішень (наприклад, щоб операції на суму, більшу за певний поріг, схвалювались керівником вищого рівня);

3) забезпечення фактів виконання робіт або надання послуг підтвердженням за допомогою спеціально встановлених Юридичною особою процедур;

4) вимогу принаймні двох підписів для затвердження платежу;

5) вимогу наявності відповідної супровідної документації, що додається до затверджуваної угоди чи платежу;

6) обмеження використання готівки та запровадження методів контролю готівкових коштів;

7) забезпечення точної та зрозумілої класифікації платежів і відповідного відображення на рахунках;

8) здійснення періодичного аналізу керівництвом значних фінансових операцій;

9) проведення періодичних, незалежних зовнішніх фінансових аудитів і ротаций на регулярній основі осіб або організацій, які виконують такий аудит.

Заходи в нефінансовій сфері можуть, зокрема, включати:

1) проведення навчальних заходів;

2) внесення антикорупційних застережень до трудових та інших договорів;

3) укладення договорів із застосуванням тендерних процедур як мінімум із трьома учасниками;

4) залучення третіх (незалежних) осіб до оцінки результатів тендерів і схвалення укладення договору;

5) здійснення контролю з боку керівництва Юридичної особи більш високого рівня за операціями з високим рівнем пріоритетності корупційних ризиків;

6) забезпечення захисту конфіденційної інформації, пов'язаної з ціною та іншими істотними умовами договорів, обмеження доступу інших, крім чітко визначених, осіб до певного виду інформації;

7) надання відповідного інструментарію та шаблонів для допомоги працівникам (наприклад, практичних керівництв, інструкцій, схем узгодження, чек-листів, форм, схем послідовності виконання робіт тощо).

Колективні заходи Юридичної особи

Ефективні індивідуальні дії в рамках реалізації антикорупційної програми забезпечують міцну основу для протидії корупції всередині Юридичної особи.

Колективні заходи збільшують вплив та авторитет окремих дій і вирівнюють правила ведення господарської діяльності для всіх конкуруючих у певній галузі (сфері) діяльності Юридичних осіб. Колективні заходи також можуть доповнювати або тимчасово навіть заміщати прогалини в законодавстві, в тому числі антикорупційному.

Ініціативи колективних заходів можуть приймати різні форми, починаючи від короткострокових договорів між діловими партнерами про запровадження певних антикорупційних стандартів і завершуючи довгостроковими подібними ініціативами всіх Юридичних осіб, зайнятих у певній сфері.

При цьому колективні заходи (ініціативи) можуть бути сформульовані та виходити як від однієї Юридичної особи, так і від кількох. Наприклад, мала Юридична особа може звернутися до великої з ініціативою про запровадження стандартів, правил проведення конкретних ділових операцій цією особою з усіма малими Юридичними особами – постачальниками. Вплив на конкурента, який не дотримується антикорупційних стандартів, може бути здійснений шляхом обміну інформацією та відповідного колективного обмеження ділових стосунків із ним.

У свою чергу, колективно можна використовувати механізми державного партнерства, звертаючись із пропозиціями до МВС про вдосконалення нормативної бази, в тому числі його власної антикорупційної програми.

Уповноважений з антикорупційної діяльності

Катерина ІЦКО